
Predikningar

öfwer

Swenska kyrkans nya högmessotexter.

Första Årgången.

Andra Delen

af

P. Waldenström.

Fjerde öfwersedda upplagan.

Stockholm,
tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag,
1879.

Innehåll:

S. 357 var står detta skrivet?

N:o 59.

Tjugonde Söndagen efter Trinitatis.

Text: Matth. 13: 44—46.

Åter är himmelriket likt en skatt, som fördold war uti en åker, hwilken en man fann och fördolde honom o. s. w.

---

1. Uti denna text föreställes oß Kristi rike såsom en skatt och perla, ädlare och dyrbarare än allt, hwad denna werlden har att bjuda. Ty allt, hwad i denna werlden bjudes, är idel förgänglighet och fåfänglighet, men denna skatten är ewig och oförgänglig. De allra största rikedomar i denna werlden ega icke bestånd mer än till en tid, sedan måste man lemna dem med alla de fördelar, som man genom dem haft. Guds rike åter är en sådan skatt, hwilken de, som ega honom, aldrig skola behöfwa lemna utan skola i ewighet behålla. Ty han består icke i silfwer eller guld eller andra utwertes lekamliga ting utan i rättfärdighet, frid och fröjd i den Helige Ande.

2. Derföre will Herren Kristus med dessa liknelser hos oß inskärpa, hwad han annorstädes säger: "Söken först efter Guds rike och hans rättfärdighet." "Hwad hjelper det menniskan, om hon förwärfwar hela werlden och tager dock skada till sin själ?"

Guds allmakts rike

3. Hwad nu detta rike angår, är uppenbart, att här icke talas om Guds allmakts rike, hwarom det heter t. ex. Ps. 103: 19: "Herren hafwer beredt sin stol i himmelen, och hans rike skall råda öfwer allt", samt i slutet af bönen "Fader wår": Ditt är riket och makten. Utan här talas om det af Gud genom profeterna utlofwade samt af de heliga fäderna wäntade Messiasriket, hwilket, förebildadt i gamla förbundets inrättning, skulle inträda med Kristi ankomst. Detta rike kallas Guds rike, emedan det är till-

Messias riket

Kristi ankomst

kommet icke genom mensklig konst, list eller makt utan genom Guds nåd och kraft till följd af Guds ewiga rådslut att frälsa det fallna menniskoslägtet. Det kallas widare Kristi rike, emedan det är genom Kristi död och uppståndelse upprättadt samt på honom och hans werk, icke på mensklig wishet, makt eller fromhet grundadt. Såsom det heter: "En annan grund kan ingen lägga än den, som lagd är, hwilken är Jesus Kristus", och åter: "Hans herredöme är uppå hans axlar." Hwarförutom ock Kristus är detta rikes herre och konung, såsom det heter: "Wi hafwa en enda herre, "Jesus Kristus" (1 Cor. 8: 6); och åter: "Sägen till dottren Zion: Si, din konung kommer"; och åter: "Han skall wara en konung öfwer Jacobs hus till ewig tid."

4. Detta rike kallas widare ett **andligt rike** i motsats mot denna werldens riken. Ty dessa riken hafwa med lekamliga, utwertes angelägenheter att skaffa, Kristi rike åter med själens angelägenheter. Och eftersom de lekamliga angelägenheterna äro **timliga** och **förgängliga**, själens angelägenheter åter ewiga, så äro ock de riken, som med de förra hafwa att skaffa, timliga och förgängliga, Kristi rike åter **ewigt** och **oförgängligt** (Ps. 145: 13). Ytterligare kallas Guds rike ett **himmelskt rike** eller himmelriket, först emedan det är kommet från himmelen, för det andra derföre att det har himmelen till sitt ändamål. Ty ändock det äfwen är här på jorden, så är det likwäl icke till för denna jorden utan för himmelen, är ock här endast i sin begynnelse, fördoldt under utwertes ringhet och skröplighet, men skall i himmelen warda uppenbart i all sin oförgängliga herrlighet. Såsom en not kastas ut från landet i sjön och åter drages till landet med de fiskar, som deri fångats, alltså är Guds rike utgånget från himmelen och återwänder till himmelen med dem, som deri låta sig fångas. Derföre skiljer man ock mellan **nådens** och **herrlighetens** rike och menar med det förra Kristi rike, sådant det är här på jorden, med det sednare Kristi rike, sådant det är i himmelen.

5. Ytterligare: denna jordens riken äro till sitt wäsende lagbunden ordning, frihet och säkerhet till lif och egendom för sina innebyggare, Guds rike är rättfärdighet, frid

och fröjd i den Helige Ande för dem, som detta rike tillhöra. Denna jordens riken komma derföre till menniskorna, slå rot och stadfästas bland dem genom "utwertes åthäfwor", d. ä. mångahanda utwertes lagar och inrättningar, Guds rike åter kommer till menniskan allenast genom evangelium, hwilket, emedan det predikar Kristi rättfärdighet, annammelig genom tron utan lagens gerningar, tillsäger sammetet frid, gifwer den Helige Ande samt uppfyller hjertat med fröjd och en glad tillförsigt till Gud.

6. Alltså kan man af detta se, hwilken skatt och ädel perla detta Guds rike är i jemförelse med alla jordens riken och deras herrlighet. Ty om ock alla jordens riken sloge all sin makt tillsammans, kunde de dock icke utplåna en enda synd eller gifwa ett bäfwande sammwete frid. De kunna med all sin glans endast söfwa syndare i deras köttsliga säkerhet och behålla dem sofwande deri. Hwilket ock nogsamt skönjes deraf, att de, som ega mest af det, som denna werlden har att bjuda, såsom rikedom, makt, ära m. m. de äro ock de, som gemenligen sofwa säkrast i synden. Såsom ock Paulus säger: "Icke många ädlingar äro kallade." Men hwarest Guds rike kommer i evangelium samt warder genom hjertats tro annammadt, der utplånar det synden genom Guds rättfärdighet, som det predikar, gör menniskan till Guds barn och himmelrikets arfwinge.

7. Derföre äro de sannerligen fattiga, som icke ega Guds rike. Ty hwadhelst de annars ega, det kan bereda dem i bästa fall "frid och goda dagar" här på jorden. Ändock erfarenheten wittnar, att icke det är det wanliga fallet, att de, som mest ega af makt, rikedom, ära o. s. w., äfwen äro de lyckligaste ens för detta lifwet. Men äfwen om så skulle wara, äro de dock eländiga, jämmerliga och fattiga. Ty döden har ingen förskyn för deras makt, ära och prål utan rycker dem inom några år med sig bort från allt det, som utgjort deras lycka och förnöjelse, samt ställer dem fram för domen. Och der skall det icke hjelpa dem, att de hafwa lemnat stora rikedomar eller ett aktadt och äradt namn efter sig på jorden, så att många wälsigna deras minne. Deras ände warder en ände med förskräckelse, med gråt och tandagnißlan.

8. Deremot äro de öfwermåttan rika, som hafwa fun-

nit Guds rike. Wißt kunna de här på jorden hafwa det mycket trångt och swårt, såsom Guds rikes historia och den dagliga erfarenheten wittnar. Men under tiden äro de egare af en sådan skatt, att icke ens änglarna kunna utgrunda deß omätliga storhet. Ty under all utwertes skröplighet och elände bära de inom sig Guds rike. Uti detta ega de, såsom wi ofwanföre af Pauli ord hafwa hört, en ewig rättfärdighet. Denna rättfärdighet är ock det wäsendtliga samt grunden till den frid, fröjd och salighet, som Guds rike har med sig. Ty emedan det war genom synden wi föllo under Guds wrede samt förlorade all den herrlighet, som war oß af Gud i skapelsen gifwen, så är ock klart, att der rättfärdigheten är återställd, der måste äfwen all denna herrlighet wara återställd och all wrede wara borta. Ty eftersom rättfärdigheten är ett upphäfwande af all synd, så måste ock genom henne wara upphäfdt allt det, som af synden följde, samt återwunnet allt det, som genom synden förlorades.

9. Men att wara rättfärdig inför någon, det är att inför honom wara utan synd. Detta kan ske på twåfaldigt sätt: antingen så att man aldrig förbrutit sig emot honom, eller ock så att synden och förbrytelsen är upphäfd, borttagen och förlåten. Sammalunda förhåller det sig med rättfärdigheten inför Gud. Hwar någon icke har förbrutit sig emot honom, der är han inför honom rättfärdig, såsom de goda änglarna äro, äfwensom wåra första föräldrar woro före fallets dag. En sådan rättfärdighet kan nu för oß icke komma i fråga, eftersom wi allaredan äro födda i synd och födda med synd. Derföre står oß ingen annan wäg åter till rättfärdighet än genom försoning. Det känner ock hwar och en menniska i samwetet. Nu blir fråga om sättet för denna försoning. Och här framför allt är det, som Guds tankar gå så högt öfwer wåra tankar, som himmelen öfwer jorden.

10. Se wi på hedningarna, hwilka endast hafwa naturens ljus i andliga ting, så finna wi, att de hafwa följande ting förnämligast gemensamma med, hwad Skriften lärer: först att de känna, att en Gud finnes, af hwilken de bero, för det andra att de känna, att det rätta förhållandet mellan dem och denne Guden är genom synd brutet,

för det tredje att de känna, att deras lycka och salighet beror på det rätta förhållandets återställande. Men derefter fara de i wädret med sina tankar. Ty eftersom de känna, att de sjelfwa, om någon bryter dem emot, blifwa i hjertat förbittrade och fulla af hat emot densamma, så att de måste genom goda gerningar blidkas, om det goda förhållandet emellan dem och den brottslige skall återställas, så öfwerflytta de detta på Gud, tänkande, att hindret för deras salighet ligger uti en wiß grymhet, hwilken till följd af deras synd har uppfyllt Guds hjerta, och hwilken derföre måste blidkas, om de skola kunna blifwa saliga. För den skull weta äfwen hedningarna att tala om en försoning men en sådan försoning, som utgår från menniskan och har till ändamål att försona och blidka den grymma guden. Dit syfta ock alla deras offer och gudstjenstgerningar.

11. Här kommer nu Guds rike i evangelium med en annan predikan, hwilken gör om intet all mensklig spetsfundighet samt gör de wisas wisdom till galenskap, lärande 1:o) att genom wårt syndafall ingen förändring inträdde i Guds hjerta, 2:o) att det derföre icke war någon Guds grymhet eller wrede mot menniskan, som genom syndafallet kom i wägen för menniskans salighet, 3:o) att den förändring, som inträffade wid syndafallet, war en förändring hos menniskan allena, i det att hon blef syndig samt derigenom afföll från Gud och det lif, som är i honom, 4:o) att till följd deraf för hennes salighet behöfdes en försoning men icke en försoning, som blidkade Gud och framställde honom åter nådig, utan som borttog menniskans synd och framställde henne åter rättfärdig, 5:o) att denna försoning är i Jesus Kristus.

12. Att nu genom wårt syndafall ingen förändring från kärlek till wrede inträdde i Guds hjertelag till menniskan, det kunde wi wäl allaredan weta deraf, att Skriften öfwerallt betygar, att Gud är oföränderlig. Han blifwer, den han är, ehwad menniskan står eller faller. Men widare wittnar Skriften med bestämda ord härom. Så säger Johannes: Gud är kärleken, icke blott: "Gud älskar", nej, utan till sjelfwa sitt ewiga, oföränderliga wäsende är han kärleken och kan aldrig upphöra att wara kärleken utan att på samma gång upphöra att wara Gud. Sam=

malunda säger Herren sjelf just om wår försonings grund: "**Så älskade** Gud werlden, att han utgaf sin ende Son." Men **älskade** han werlden, den fallna, så att han till hennes frälsning uppoffrade sin enfödde Son, då **älskade** han ju henne trots hennes fall, och då hade ju genom hennes fall ingen förändring inträdt i hans hjerta.

13. Här torde någon inwända: Wisserligen älskade Gud werlden efter hennes fall, men det kunde han göra på grund deraf, att han förutsåg Sonens offer, hwilket han sjelf i förutseende af menniskans fall hade beslutit gifwa. Men derwid gäller, hwad som i andliga ting och frågor alltid måste utgöra hufwudsaken: **Hwar står detta skrifwet?** Och widare: När Gud förutsåg menniskans fall och för den skull beslöt utgifwa sin Son, hwad war det, som **bewekte** honom till detta beslut? War det annat än hans kärlek till denna menniskan, som han förutsåg liggande i sitt fall? Sannerligen: här komma wi äfwen bakom detta ewiga beslut åter till denna enda grund: Så älskade Gud werlden. Och der måste wi stadna, ty att fråga efter grunden till Guds kärlek, det är att fråga, hwarföre Gud är Gud. Gud älskade, derföre älskade han, och derföre utgaf han sin Son.

14. Af detta är nu klart, att hindret för werldens salighet aldrig warit någon wrede till henne i Guds hjerta. Wäl wittnar Skriften, att genom werldens fall ett hinder lades för hennes salighet, i det en skiljemur uppreste mellan henne och Gud. Men detta hinder och denna skiljemur bestod aldrig deruti, att Guds hjerta blef intaget af någon wrede till werlden. Nej, der blef kärleken så oförändrad, att ock på menniskans fall i tidens fullbordan följde denna kärleks högsta yttring, nemligen enfödde Sonens utgifwande. Deraf följer nu ock widare, att den försoning, som skedde i Sonens utgifwande, aldrig afsåg att försona eller blidka Gud. Ty huru skulle han försonas, som **älskade** och som älskade så, att hans hjerta brast honom af förbarmande mot syndare?

15. Men, säger någon, hwar blifwer såunda allt Skriftens tal om Guds wrede? Swar: Om Guds wrede talas i tweggehanda bemärkelser, nemligen dels såsom en wrede öfwer **synden**, dels såsom en wrede öfwer **syndaren**. Hwad

Den Helige Guden måste hata synden
J.O: [icke av lagbudet utan av medlidande o barmhärtighet då han, för synden skada oss

nu angår Guds wrede öfwer **synden**, förstå wi, att den icke **kan** wara genom Kristus borttagen. Gud **måste** hata synden, så länge han är den helige Guden. Wreden öfwer synden är, så att säga, baksidan af kärleken till rättfärdigheten. Der den sednare är, der måste ock den förra wara. Hwad åter beträffar Guds wrede öfwer **syndaren**, så kan derom endast i den meningen talas, att den, som blifwer i synden, **drabbas** af denna Guds wrede öfwer **synden.** Och detta förhållande är icke heller genom Kristi död förändradt. Syndens lön för den syndare, som genom otro förblifwer i synden, är ännu i dag Guds wrede och döden; ännu gäller det enligt apostelens bestämda ord: Köttets sinne är döden; om I lefwen efter köttet, skolen I dö; hwad menniskan sår, det skall hon ock uppskära o. s. w. Der **synden** är, der är ock Guds wrede oföränderligen, så wißt som Gud är en rättfärdig Gud. Och att frälsas från denna wrede, det sker allenast **genom att rättfärdiggöras från synden** (Rom. 5: 9). Men, såsom sagdt är, detta är ännu egentligen Guds wrede öfwer synden och icke öfwer syndaren. Alldeles såsom en faders wrede öfwer sitt barn icke är en wrede öfwer barnet utan öfwer deß synd och kallas dock en wrede öfwer barnet, emedan den **drabbar** barnet, som syndar. Men hwad barnets **person** angår, så är uti hans hjerta idel brinnande kärlek och barmhertighet.

16. För den skull talas icke på något enda ställe i Skriften derom, att det är Gud, som genom Kristi död blifwit försonad. Guds wrede öfwer synden **kunde icke** borttagas, och Guds förhållande till den syndiga menniskan, det beskrifwer Herren Kristus så här: Så **älskade** Gud werlden, att han utgaf sin Son. Derföre framställes aldrig heller i Skriften Guds kärlek såsom **följden** af Sonens utgifwande utan såsom **orsaken** och **grunden** dertill. Det heter icke: Emedan Gud utgaf sin Son, kunde han åter älska werlden; nej utan: Emedan Gud älskade werlden, derföre utgaf han sin Son.

17. Deremot behöfde menniskan försonas för att blifwa salig d. ä. hennes synder måste borttagas, på det hon icke ewinnerligen och ohjelpligt måtte **drabbas** af den Guds wrede, som är öfwer **synden.** Och dertill skulle Kristi utgifwande tjena, såsom Johannes säger: "Han är försonin-

gen för wåra synder och icke allenast för wåra utan ock för hela werldens." Derföre måste wi å andra sidan wakta oß för den willfarelsen, att Sonens utgifwande **endast** war **ett kärleksbewis** från Guds sida. Skriften lärer med bestämda ord, att det war ett **försoningsoffer.** Men märk: Det war icke **Gud**, som genom detta offer skulle blidkas, utan det war **menniskan**, som genom detsamma skulle **rättfärdigas**, hwilket war nödwändigt, derest hon skulle frälsas. Ty det war på hennes sida, uti hennes synd, som hindret låg. Det war menniskan allena och icke Gud, som på fallets dag föll ur godheten. Det war **hon**, som blef Guds owän och gick bort från honom, men icke **han**, som blef hennes owän och gick bort från henne. Nej, när **hon** gick bort såsom hans owän, då **älskade** han henne så, att han i Kristus **gick efter** henne för att taga bort, icke **sin wrede** utan **hennes synder.** Ty när han utgaf sin Son, då gällde det för honom icke att finna en person, på hwilken han kunde **släcka sin wrede**, om han åter skulle kunna älska werlden, utan att finna en person, genom hwilken han kunde **rädda menniskan**, det fallna barnet, som han oföränderligen älskade, emedan han är kärleken.

18. Annars skulle Kristus icke blifwa **wår** frälsare utan **Guds** frälsare. Derföre är wår Herre Jesus i sitt lidande icke wår ställföreträdare till att borttaga Guds wrede utan **Guds** ställföreträdare till att borttaga wåra synder, om han ock i **så måtto** är wår ställföreträdare, att det är **wåra** synder han bär, för **oß** han lider och blir en förbannelse. I sin upphöjelse är han ock Fadrens ställföreträdare för **wår rättfärdiggörelses skull.** Såsom det heter, att Gud har upphöjt honom för att gifwa Israel bättring och syndaförlåtelse. När han kommer i mandomen, kommer han å Guds wägnar såsom hans enfödde Son, sänd af honom till att borttaga wåra synder, och när han återwänder i guddomen, återwänder han för att å Fadrens wägnar såsom wår broder föra det werk till slut, som han för wår frälsning af Fadren undfått.

19. Se wi ock på Skriftens tydliga ord om Kristi återlösning, så handlas der **endast** om menniskans försoning. Så heter det: "Gud, den **oß** med sig sjelf försonat hafwer" (2 Cor. 5: 18). "Gud war i Kristus försonande **werlden**

med sig sjelf" (v. 19). "Äfwen **eder**, som tillförene woren fremmande och fiender, har Gud dock nu försonat i Kristi kötts kropp" (Col. 1: 21 f.) Och i Eph. 2: 16 heter det, att Kristus skulle försona oß med Gud genom korset. Och i Uppb. 5: 9 heter det, att Kristus igenlöst oß åt Gud, icke Gud åt oß, nej, oß, oß, eder, eder gällde det werket. Det är **wi**, som i Kristi blod hafwa förloßning, nemligen **syndernas förlåtelse**, icke **Gud**, som deri har förloßning från någon sin wrede. Det heter icke: Gud kastade **sin wrede** på honom, icke: Si, Guds lam, som borttager **Guds wrede**, nej, utan **mycket mer**: Herren kastade **allas våra synder** på honom. Si, Guds lam, som borttager **werldens synd** (Es. 53; Joh. 1: 29). Och i Rom. 5 heter det icke: "Såsom genom den ene Adams synd Gud är worden wred, så är han genom den andre Adams lydnad åter worden nådig", nej utan: "Såsom genom den ene Adams synd **de många äro wordna syndare**, så warda genom den andre Adams lydnad **de många rättfärdiga**".

20. Korteligen, det finnes intet enda ställe i nya testamentet, som wänder om detta förhållande och säger, att det är Gud, som blifwit förlikt med oß, utan öfwerallt är det **wi**, som blifwit förlikta med Gud genom hans Sons död, den stund wi ännu woro hans owänner. I Ebr. 8, der det talas om de begge förbunden, heter det icke: Jag warder förblidkad öfwer **syndare**, nej utan: Jag warder förblidkad eller egentligen: Jag skall wara nådig öfwer deras **orättfärdigheter**, hwilket genast förklaras så: Och deras öfwerträdelser skall jag icke mer ihågkomma (v. 12), hwilket åter är, hwad Paulus säger: "**Wi** hafwa förloßning i Kristi blod, nemligen syndernas förlåtelse" (Eph. 1: 7).

21. Wända wi oß nu till gamla testamentets lära i detta stycke, så finna wi der hwarken annars, icke heller — och allra minst — när det är tal om den kommande frälsningen genom Kristus, något om Guds försonande*),

*) I wår wanliga äfwensom i Melins öfwersättning står 2 Sam. 21: 14, 24: 25, att **Gud** blef med landet försonad. Men förutom att dessa ställen intet hafwa att göra med frälsningen genom Kristus, står det icke heller "försonad" i grt. utan samma ord, som i 1 Mos. 25: 21 samt Es. 19: 22 är rätteligen öfwersatt med "låta bedja sig", "bönhöra".

utan på alla ställen, der det talas om försoning, är det alltid fråga om att försona **synder** (2 Mos. 32: 30, 3 Mos. 4: 26, jemf. ock Ebr. 2: 17, Es. 6: 7, Dan. 9: 24 o. s. w.) eller **syndare** (3 Mos. 4: 20, 5: 16, 6: 7, 4 Mos. 16: 46, Ps. 49: 8, Hes. 45: 17 m. fl.) eller ock **något heligt, som genom synden blifwit orenadt** (såsom helgedomen 3 Mos. 16: 16, altaret 3 Mos. 16: 18, Hes. 43: 22 o. s. w.).

22. Tydligast se wi dock detta stora under af Guds oföränderliga kärlek till werlden uti **offren**, synnerligen försoningsoffret. Ty om deß betydelse, och märk: deß betydelse såsom förebild af Kristi kropps offer — heter det i 3 Mos. 16, först att öfwerstepresten skall försona sig och sitt hus, sedan skall han försona helgedomen och tabernaklet (v. 16) "från Israels barns orenhet". Sedan skall han försona altaret och helga det af Israels barns orenhet (v. 18, 19) — allt med blod. När denna helgedomens, tabernaklets och altarets försoning är fullkomnad (v. 20), skall han hafwa fram den lefwande bocken, lägga sina händer på hans hufwud och bekänna öfwer honom alla Israels barns mißgerningar och all deras öfwerträdelse i alla deras synder och skall lägga dem på bocken. Sedan skall bocken drifwas ut i öknen och "bortbära alla deras mißgerningar på sig uti wildmarken". Hör: icke Guds **wrede**, nej utan **folkets synder** skall bocken borttaga. Och hwad säger nu Gud om detta offer? Swar: På den dagen sker eder försoning, hör! — icke **min** utan **eder** försoning — så att **I warden rengjorda**; ifrån alla edra synder warden I rengjorda för Herren — hör: icke så att **jag blifwer blidkad**, nej, utan så att I blifwen **rengjorda från alla edra synder** (v. 30). Kan något wara åskådligare taladt om betydelsen af den försoning, som är i Kristus Jesus? Läs ock Ebr. 10: 1—17.

23. Sådant wittnar Skriften öfwerallt och på intet enda ställe annorlunda. Men se nu, sådan är naturens blindhet, att det aldrig will blifwa qwar i wåra hjertan, att Gud wid wårt fall blef så oförändrad i sin kärlek, att när **barnaskapets** ande flydde ur **wåra** hjertan, likwäl **faderskapets** ande blef qwar i **hans** hjerta. Det går för långt öfwer wårt naturliga förstånd, så att wi nödwändigt efter wårt samwete wilja hafwa det derhän, att ändå genom

wårt fall något kom i olag i Guds hjerta. Ja, så inrotad är denna bild af Gud uti oß, att ehuru han nu ända derhän bewisat sin kärleks oföränderlighet till oß (Rom. 5: 8), att han sändt sin Son till en försoning för wåra synder, wi dock, när wi falla i någon synd, genast äro uti fruktan, att ock Guds hjerta skall wara fullt af wrede öfwer oß.

24. Men, frågar någon, har icke Guds rättfärdighets kraf blifwit genom Kristi werk tillfredsstäldt? Derpå swaras: Skriften lärer, att saligheten består i själens lefwande förening med Gud. Men eftersom Gud är **rättfärdig**, kan ingen sådan salig förening gifwas för den **syndiga** menniskan, ty för **syndaren** är Guds rättfärdighet ingen salighet utan en förtärande eld. Skulle derföre syndaren kunna komma i salig förening med Gud, så måste, just emedan **Gud är rättfärdig**, syndarens synd tagas bort och han framställas rättfärdig, såsom Gud är. Men för att detta skulle kunna ske, måste Kristus göras till synd för oß (2 Cor. 5: 21).

25. Sålunda war det just till följd af Guds rättfärdighet, som syndens borttagande blef ett nödwändigt wilkor för menniskans salighet. Och så kan det ju sägas, att genom Kristi werk Guds rättfärdighet blifwit i wiß mening tillfredsställd — icke något Guds rättfärdighets kraf **på hämnd öfwer syndaren**, ty honom älskade han, utan Guds rättfärdighets kraf **på syndarens rättfärdiggörelse såsom wilkor för hans salighet**. Gud **wille** af oföränderlig faderskärlek menniskans salighet, men emedan **han war rättfärdig, så kunde** hon, såsom syndig, icke blifwa salig. Nu deremot, sedan Sonen är utgifwen, korsfäst och uppstånden, nu sker det icke **i strid** med Guds rättfärdighet, ja icke heller blott **i öfwerensstämmelse** med Guds rättfärdighet utan rent af såsom en **nödwändig följd** af Guds rättfärdighet, att den, som är af Jesu tro, blir salig, huru usel i sig sjelf han än är. Ty i denna tro är han icke widare syndare utan rättfärdig, emedan han genom densamma är i Kristus. Men hwarest rättfärdigheten är, der är Guds rättfärdighet idel wälbehag, lif och salighet, lika wißt som samma Guds rättfärdighet är idel wrede, död och fördömelse der, hwarest orättfärdigheten är. Så sannt Gud är

rättfärdig, skall den, som tror på Jesus, blifwa salig. En så fullständig förlossning hafwa wi. Paulus wisar ock i Rom. 3: 25, 26, att Gud framställt Kristus till en nådestol till bewis på sin rättfärdighet både deri, att han under gamla testamentets tid hafit öfwerseende med de då begångna synderna, och deri att han nu rättfärdiggör den, som är af Jesu tro.

26. Sådant war det, som skedde i Kristi död och uppståndelse. Och Skriften kallar det aldrig Guds utan alltid wårt försonande. Det war icke något i Guds hjerta eller något hos Gud, utan något hos oß, som behöfde borttagas eller ändras. Korteligen: icke någon motsats mellan Guds rättfärdighet och kärlek, utan den motsats, som war emellan Guds rättfärdighet och wår synd, den krafde, om wi annars skulle frälsas, och den kärlek, som war i Guds hjerta, den gaf det offer, som war nödwändigt icke för hans försoning med oß utan för wår försoning med honom.

27. I detta Guds stora werk, som han genom sin enfödde Son utfört till syndares salighet, är Guds rike på jorden grundadt. Och här i denna syndens jämmerdal kringbäres nu efter Guds befallning evangelium om denne personen och hans werk. I hans namn predikas nu syndernas förlåtelse, rättfärdighet, lif och ewig salighet, och det för syndare af alla slag, alla folk och tungomål. Ty alla bjudas till Kristus, och hwar och en står det fritt att komma. Den der will, han komme! Ty fallen är genom blodet på Kristi kors den stora skiljemuren mellan oß och Gud, utplånad och jemnad med jorden, samt dermed oß beredd en fri och öppen tillgång till Fadren, ja en tillgång med dristighet och förtröstning (Eph. 2: 18, 3: 12). Den der will, han komme! Men att komma är intet annat än att i hjertans enfaldighet sätta all tro till Kristus Jesus, att med full tillförsigt lita på honom såsom den ende rätte frälsaren. Ty hwar och en, som på honom tror, har förlossning i hans blod, nemligen syndernas förlåtelse, lif och salighet.

28. Här kunna nu syndare, såsom Paulus säger, genom otro undandraga sig. Och då gå de förlorade, icke för den skull som wore icke Kristus dem gifwen, icke för den skull som wille Gud deras ofärd i wredesmod öfwer

deras synder. Nej, deras ofärd är det, att de, fastän af Gud älskade, kallade och bjudna, likwäl sjelfwiljande blifwa borta från hans rike samt den rättfärdighet och salighet, som han der i Kristus beredt äfwen dem. De äro förlorade söner, öfwer hwilkas ofärd Fadrens hjerta brister, för hwilkas återwinnande han offrat det dyraste han eger, men hwilka det oaktadt helbre blifwa borta i synden, der Guds wrede och den ewiga döden är, än wända hem för att ärfwa ewinnerligt lif.

29. Deremot, hwarest evangelii predikan blifwer af syndaren annammad, så att han i hjertat tror och litar derpå samt i denna tro med den förlorade sonen står upp och wänder till sin Fader tillbaka för att bekänna sina synder och "försona sig med honom", der skall han sannerligen få se, huru oförändradt fadershjertat är, på hans synder skall aldrig mer tänkt warda, och alla skiljemurar, portar, lås och bommar, hwarigenom han i förstone trodde sig utestängd från Fadrens hus, skall han finna i grund sönderslagna och utplånade. Ja, då skall han wäl i sitt hjerta säga: "Hwarföre wände jag icke förr om? Och när jag ändtligen waknade, hwarföre lopp jag icke genast raka wägen i Fadrens famn utan gick så krokiga wägar, suckande, bugande och arbetande med lagens werk för att nedrifwa den skiljemur, som redan war nedrifwen, öppna den port, som redan war öppen, blidka det fadershjerta, om hwars wrede jag drömde, ehuru det redan brustit af förbarmande med mig, owärdige och förlorade son?" Det är omöjligt att beskrifwa saligheten i ett sådant återkommande, syndarens saliga skam och Fadrens samt änglarnas glädje, syndaorenligheten och rättfärdighetens ypperska klädnad, syndabekännelsen och faderskyssen, owärdigheten och Fadrens omfamning, korteligen: den förlorade sonen i den ställning, att han alldeles oförtänkt finner sig af nåd, ren nåd, rättfärdig och så fri, att på hans synder intet mer skall tänkt warda. Sannerligen: det är rikedom, det och intet annat.

30. Och här får nu syndaren lefwa för intet, tro för intet, wara Guds älskeliga barn för intet, rättfärdig oföränderligen för intet genom en annans werk, midt i känslan af all sin egen uselhet. Och huru länge? Så länge han will. Och på hwad wilkor? På det wilkor

allena, att han sådan nåd icke försmår utan blifwer och bor i enfaldelig tro med alla sina synder wid Jesu kors. Men om han syndar? Så är hans synd afplanad. Men om han faller? Så står Guds rike ändå. Men om han går bort i otro? Så blir porten ändå öppen. Men om han ändå icke återwänder? Så brister Fadrens hjerta. Men om han likwäl blir borta? Så är han förlorad. Men om han will återwända? Så skall Fadren löpa emot honom, falla honom om halsen och kyssa honom, och på hans synder skall aldrig tänkt warda.

31. Så beskaffad är denna skatten, som heter Guds rike. Tänk derföre, huru olyckliga de äro, som låta sig wara mer angeläget att winna det, som werlden tillhör, än att söka denna skatt och ädla perla! De wandra genom tiden med arbete och wedermöda, göra sig brunnar, de der intet watten gifwa, äro utan Gud, utan frid, utan den rätta fröjden, syndens och werldens trälar till en tid och förtappelsens barn för ewigt. Och dock war en så dyr lösepenning äfwen för dem utgifwen.

32. Deremot kan ingen omtala, huru lyckliga de äro, som med mannen i wår text låta allting fara, som will hindra dem, samt framför allt söka Guds rike. Öfwer dem hwilar denna ewiga rättfärdighet, som sagdt är, och som aldrig kan för ofta sägas, trots alla deras synder. Genom denna rättfärdighet hafwa de frid med Gud (Rom. 5: 1) samt äro förlossade från all wrede och dom. Ty huru skulle någon wrede wara der, hwarest fullkomlig rättfärdighet är? Såsom ock Esaias säger: "Rättfärdighetens frukt skall wara frid och rättfärdighetens nytta ewig stillhet och säkerhet" (Es. 32: 17). Genom denna rättfärdighet äro de Guds utkorade barn och arfwingar, som aldrig skola förgås utan hafwa ewinnerligt lif. Genom denna rättfärdighet bor Guds Ande i deras hjertan, hjelpande deras skröplighet och manande godt för dem med outsäglig suckan (Rom. 8: 26), skapande och uppehållande uti dem ett nytt heligt och himmelskt sinne, genom hwilket de äro stadda i ständig öfning att aflägga den gamla menniskan och wandra i ett nytt lefwerne, dragande deras hjertan ju mer och mer mot himmelen, uppfyllande dem med fröjd i salighetens wissa hopp, korteligen ju mer och mer beredande

dem för den himmelska herrlighet, till hwilken de i Kristus äro af Gud utkorade, och hwilken genom trons rättfärdighet är deras säkra egendom (Rom. 4: 13). Och wid detta Andens arbete med dem måste allt samwerka för samma mål (Rom. 8: 28) till och med de bedröfwelser och den wedermöda, som ännu drabbar dem (Rom. 5: 3 ff., 2 Cor. 4: 17).

33. Hwad är rikedom om icke detta? Så fröjdens då alltid alla I, som funnit densamma. Och I som stån och undren, hwar den är till finnandes, som hafwen arbetat och funnit intet, hwi faren I upp åt himmelen för att hemta Kristus ned, eller ned åt djupet för att hemta Kristus upp ifrån de döda? Är icke ordet när eder, trons ord, det heliga evangelium? Söken der — i den åkren! Der finnes skatten, och den, som får syn på densamma, har ock lof att taga honom för intet. Men I som icke wiljen släppa werlden, edra lustar och skötesynder, o att I wißten, hwad eder frid tillhörer! Hwarföre sån I uti köttet? Hwad hafwen I för winning deraf? Till sådant är döden ändalykten.

O Herre Gud, dig ware pris, att du i din enfödde Son på jorden upprättat ditt rike till fristad för förtappade syndare. O Herre Jesus, dig ware pris för ditt dyra blod, som upprättat åt oß detta rike! O Helige Ande, wäck i wåra hjertan en sådan brinnande åstundan derefter, att icke något må kunna hindra oß från att först söka detsamma och deß rättfärdighet. Amen.
